

N:o 168.

Af herr L. P. Larsson i Berga, om beviljande af pension åt förre stationsinspektoren Klas Pontus Arnoldson.

Med rätta har man endast i välgrundade undantagsfall kunnat påräkna Riksdagens bifall till enskilde motionärers förslag om pension åt statens tjänstemän. Att här redan framställda förslag afser ett sådant undantagsfall, torde framgå af följande sakförhållanden.

Herr Klas Pontus Arnoldson hade varit anställd vid statens jernvägstrafik i 21 (tjuguet) år, deraf 10 (tio) år som ordinarie stationsinspektör, då han den 1 oktober 1881 för sjuklighet frånträdde denna sin tjänst, som med utmärkt beröm vitsordats af vederbörande öfverbefäl.

Den 10 augusti samma år hade han af nämnda skäl begärt pension från statens jernvägstrafiks pensionsinrättning, hvaraf han från dess början varit betalande delegare.

Denna begäran afslogs, emedan herr Arnoldson sjelf anhållit om afsked, hvarför på honom icke ordagrant kunnat tillämpas pensionsreglementets § 6, som lyder sålunda:

Berättigad till pension är delegare:

- a) som till följd af kroppsskada eller sjuklighet, ådragen genom tjenstutöfning vid statens jernvägstrafik, icke vidare kan sin befattning behörigen sköta och för den skull af styrelsen afskedas;
- b) som efter minst 10 (tio) tjenstår i ordinarie anställning vid statens jernvägstrafik afskedas, emedan han antingen till följd

af sjuklighet, icke ådragen genom tjenstutöfning, eller till följd af ålderdomssvaghet icke kan sin befattning behörigen sköta.

Som följd af detta afslag förlorade herr Arnoldson äfven sin deleganderätt i enkekassan, till hvilken han likaledes från dess början erlagt stadgade afgifter.

Emellertid visar det sig af vidlagda läkarebetyg, att herr Arnoldson bort afskedas för sjuklighet, i synnerhet som denna genom sin beskaffenhet uppenbarligen var ytterst farlig för hans magtpåliggande och ansvarsfulla befattning och lätt kunnat föranleda fruktansvärda olyckor.

Det framgår ock af tillgängliga handlingar rörande denna sak: att den sjuke tjenstemannen af pligtkänsla drifvits till att söka afsked; att han under de fyra närmast föregående åren af helsoskäl flera gånger, ehuru förgäfves, sökt förflyttning till någon mindre ansvarsfull post inom verket, att han på olika jernvägläkares intyg vid många tillfällen beviljats tjenstledighet för sjukdom fyra gånger, under minst två månader hvarje gång, nemligen under åren 1866, 1868, 1877 och 1881; samt att han ådragit sig denna sjuklighet genom öfveransträngning i ett nitiskt och pligttroget fullgörande af många olikartade tjensteupdrag redan från tidig ålder, 17 till 19 år, då han enligt tjenstebetyg jemte andra åligganden anförtroddes att förestå flera stationer och ofta måste med korta hvilostunder i provisoriska förhållanden tjenstgöra hela dygnet om än i kalla än i upphettade och i öfrigt osunda lokaler, halfärdiga stationsbyggnader, magasin o. s. v., ibland hastigt omvexlande med yttre tjenstgöring under svår väderlek.

Herr Arnoldson har alltså blott genom en sträng tolkning af åberopade föreskrift i pensionsreglementet hittills beröfvats sin för öfrigt i allo lagliga rätt, hvilken han genom vederbörandes fasthållande af denna tolkning icke lyckats få erkänd, då han den 20 sistlidne december i anledning af tilltagande sjuklighet, som utarmat honom och hans talrika familj, förnyade sin ansökan om pension hos direktionen för statens jernvägstrafiks pensionsinrättning.

Under sådana förhållanden synes det billigt och rättvist, att godtgörelse beredes honom från allmänna pensionsstaten, hvarför jag hemställer,

att Riksdagen måtte bevilja förre stationsinspektoren Klas Pontus Arnoldson en från allmänna pensionsstaten utgående ersättning för mistningen af den pension, som egentligen bort och fortfarande borde

till honom utgå från statens jernvägstrafiks pensionsinrättning.

Bestyrkande handlingar och intyg skola vederbörande utskott tillhandahållas.

Stockholm den 27 januari 1889.

Lars Petter Larsson.

N:o 169.

Af herr L. P. Larsson i Berga, om ändrad lydelse af § 14 riksdagsordningen.

Gång efter annan hafva inom riksdagen förslag blifvit framställda, åsyftande att i större eller mindre grad utsträcka den politiska rösträtten. Förslagen hafva dock alla hittills strandat på Första Kammarens motstånd, ett motstånd, hvarom äfven Andra Kammaren vid senaste riksdag — betecknande nog — förenade sig. Utan tvifvel skola likväl förslag i frågan oupphörligt komma att väckas inom riksdagen, tills hon blifvit på ett tillfredsställande sätt löst. Med ständigt stigande styrka skall en ständigt växande folkopinion fordra en utsträckning i den politiska rösträtten. Ty det är och förblir, trots alla försäkringar om motsatsen, en stor orättvisa, att »samhällsnyttige och aktningvärd medborgare» skola vara underkastade ganska dryga direkta och indirekta ekonomiska och personliga uppoffringar för samhällets bästa, utan att likväl hafva